

привело к тому, что термин «мигрант» почти полностью утратил свой социальный смысл и приобрел ярко выраженную этническую окраску: мигрант – это «нерусский» человек, не способный и не желающий ассимилироваться, нелегально / полулегально перебравшийся в «русский» регион с целью вытеснения коренного населения, имеющий отношение к криминальным структурам и/или занимающийся незаконной деятельностью. Средства массовой информации способствуют развитию мигрантофобии как особой формы предубеждения и дискриминации.

4. Перспективные направления для дальнейшего исследования темы могут быть связаны с продолжением анализа динамики развития концепта «мигрант» в выбранных и в других печатных изданиях; исследованием жанрового своеобразия публикаций о мигрантах; особенностями формирования образа мигранта в конвергентных СМИ.

Библиографические ссылки

1. Земсков, В. Б. Образ России в современном мире и другие сюжеты / В. Б. Земсков. – М. : Литагент «ЦГИ», 2015. – 500 с.
2. Максимова, С. Г. Образ «другого» как структурный компонент национальной идентичности: конструктивистская парадигма / С. Г. Максимова // Известия Алтайского государственного университета. – 2014. – № 2. – С. 248–252.
3. Муха, В. Н. «Образ другого» в структуре этнической идентичности населения Краснодарского края / В. Н. Муха, М. А. Курбаленко // Концепт. – 2014. – Т. 20. – С. 2651–2655.

Васіль Вараб'ёў

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт (г. Мінск, Беларусь)

СІНХРАНІЗАЦЫЯ ЎСТОЙЛІВАГА РАЗВІЦЦА ЖУРНАЛІСТЫКІ І МЕДЫЯАДУКАЦЫІ

Дзве падсістэмы сацыяльна-палітычнага інстытута грамадства – журналістыка і медыяадукацыя – перажываюць карэнныя перамены змястоўнага, кірункавага, менеджарскага, тэхналагічнага, сацыяльна-запатрабаванага, спажывецка-густавага характару. Кадравыя эстафеты ў вядучых газетна-часопісных холдынгах, глабальная ратацыя генеральных менеджараў тэлевізійных каналаў сведчаць пра запыт дзяржавы на новыя падыходы ў традыцыйных друкаваных і аўдыявізуальных СМІ. Вераснёўскае пераўтварэнне найбуйнейшага холдынга ў выдавецкі дом «Беларусь сегодня» [4] сігналізуе не простае перайменаванне агламерацыі брэндавых газет краіны, а пераконвае ў незваротнасці тэндэнцыі на кластарны пошук інфармацыйных практык і пэўную гістарычную этапнасць у спадчыннасці і пераемнасці газетнай справы.

Семінары-практыкумы рэгіянальных журналістаў ва ўсіх абласцях Беларусі, праведзеныя за апошні год Міністэрствам інфармацыі разам з выкладчыкамі БДУ, дэманструюць захаваны мадэрнізацыйнага характару з ухілам на ўмацаванне сайтавых крыніц інфармавання насельніцтва, удасканаленне выкарыстання функцыянальных рэсурсаў традыцыйных раённых і абласных выданняў, кабельнага тэлебачання. Пераход некаторых папяровых выданняў да цалкам лічбавых тэхналогій зносіць с чытачом, глядачом, слухачом таксама абвешчае пра водгук рэдакцый на змены запатрабаванняў спажываўцоў, сканцэнтраваных на гаджэтнай форме атрымання інфармацыі. Вяртанне да класічнай факультэцкай формы падрыхтоўкі журналістаў у БДУ, памножанае на сістэмнае ўкараненне эўрыстычных метадык выкладання, абнаўленне менеджарскага складніка з надзеяй беражліва-прагматычнага захавання навуковых школ, узнаўленне практыка-арыентаванай дэтэрмінанты вучэбнага працэсу таксама адпавядаюць прагрэсіўнаму вектару ў медыяадукацыі.

Зафіксаваны сацыялагічны зрэд тэндэнцый, працэсаў, з'яў і фактаў у комплексе актуалізуе задачу сінхранізацыі ўстойлівага развіцця журналістыкі і медыяадукацыі. Устойлівасць – праз матываванае развіццё падсістэм. Сінхранізацыя мадэрнізацыйных захаванняў – для пралічанага дасягнення дзейных вынікаў і лагічнага атрымання вычарпальных адказаў на выклікі і запатрабаванні часу. Названыя праблемы часткова і паасобку знаходзілі абмеркаванне на мінулых навуковых канферэнцыях [1; 2; 3]. Інтэграваны аналіз медыязрухаў у інфармацыйнай прасторы і журналісцкай гаспадарцы дае падставу для вяртання да тэмы, актуальнай як ніколі ўчора.

Структура, змест, інтэнсіўнасць медыяспажывання змяніліся за апошнія дзесяцігоддзе карэнным чынам. Па звестках сацыялагічных апытанняў Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра, для большасці моладзі (да 85 %) галоўнай крыніцай інфармацыі пра падзеі ў краіне і свеце выступае інтэрнэт. Наступным па значнасці ідзе тэлебачанне (57,5 %). Траціна рэспандэнтаў указваюць, што атрымліваюць інфармацыю ў стасунках з людзьмі. Традыцыйныя СМІ (газеты, радыё) цікавяць толькі 17,5 % і 11 % моладзі [5].

Працэс сацыялізацыі моладзі перамясціўся ў інтэрнэт, магчымасці якога для патэнцыялу мультымедынай журналістыкі практычна не абмежаваныя. Журналістыка з яе шматтаблічнымі носьбітамі прайшла этапы канвергенцыі СМІ, узбуджэння і аптымізацыі да статусу мультымедычнага інстытута. Інстытуцыйналы статус журналістыкі характарызуецца карэннымі змяненнямі ў журналісцкай дзейнасці [6],

выкліканымі экспансіяй сацыяльных медыя і размываннем межаў паміж прафесійнай і непрафесійнай масавай камунікацыяй.

Медыятызацыя адукацыйнай прасторы, падпарадкаванне многіх традыцыйных сацыяльных інструментаў у выхаваўчым працэсе законам новых медыя пашырае публічную сферу, але і правакуе нараджэнне дэструктыўных камунікацыйных зносін. У гэтых умовах прафесійная журналістыка, губляючы пэўную ролю медыятара ў соцыуме, вымушана шукаць новыя шляхі развіцця і аптымальнага падтрымання свайго статусу, выконваючы грамадска-запатрабаваныя функцыі і ролі. У насычаным канкурэнтным саборніцтве дамінуючым спосабам утрымання ўвагі медыяспажыўца і сацыяльнага функцыянавання СМІ з'яўляюцца мультымедыійныя журналісцкія тэхналогіі, якія адпавядаюць запытам аўдыторыі.

Пытанне аб безадкладнай медыяадукацыі насельніцтва выключна востра прагучала на з'ездзе вучоных Беларусі ў снежні 2017-га, на сустрэчы з дзесячамі культуры ў студзені 2018-га, падчас наведвання Прэзідэнтам Белгэлерадыёкампаніі ў лютым 2018-га. Медыяадукацыя спажыўца журналісцкай прадукцыі не стала пакуль сацыяльным прыярытэтам: у адукацыйных стандартах універсітэтаў і педагагічных ВНУ, школ не ўтрымліваюцца кампетэнцыі па медыялогіі. Іменна асновы медыяадукацыі ў школах, медыяпедагогіка ў настаўніцкіх ВНУ павінны будучь садзейнічаць фарміраванню ўменняў усведамляць інфармацыйныя запыты, адукавана і бяшкодна шукаць і знаходзіць патрэбную інфармацыю, ацэньваць і аналізаваць яе якасць, свядома выкарыстоўваць у адпаведнасці з сацыяльнымі нормама і правіламі, кваліфікавана прасоўваць уласныя медыятэксты ў інфармацыйным асяродку.

Усе гэтыя кампетэнцыі сёння выключна неабходны тым, хто кіруе працэсамі адукацыі, падрыхтоўкі педагагічных кадраў, забяспечвае працэс інфармацыйнага суправаджэння сістэмы адукацыі. Мэтай неадкладных рашэнняў павінна стаць кансалідацыя намаганняў адукацыйнага і медыйнага супольніцтва для фарміравання сістэмы кіравання медыяадукацыяй і стварэння празрыстай інфармацыйнай, адукацыйнай прасторы. Яна павінна ўтрымліваць эфектыўныя педагагічныя медыятэхналогіі і інавацыйныя медыйна-інфармацыйныя рэсурсы.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Вараб'ёў, В. Выклікі і азімут мадэрнізацыі медыяадукацыі / В. Вараб'ёў // Журналістыка-2017: стан, праблемы і перспектывы : матэрыялы 19-й Міжнар. навук.-практ. канф. БДУ, 16–17 ліст. 2017 г., Мінск / рэдкал. : С. В. Дубвік (адк. рэд.) [і інш.]. – Вып. 19. – Мінск : БДУ, 2017. – С. 337–339.

2. Вараб'ёў, В. Матывацыйны фактар у мадэрнізаванай медыягаліне / В. Вараб'ёў // *Международная журналистика-2018 : глобальные вызовы, региональное партнерство и медиа : материалы VII Междунар. науч.-практ. конф.*, Минск, 15 февр. 2018 г. / сост. Б. Л. Залесский; под общ. ред. Т. Н. Дасаевой. – Минск : Изд. центр БГУ, 2018. – С. 41–44.
3. Вараб'ёў, В. Журналістыка ў каардынатах сацыяльных запатрабаванняў і выклікаў / В. Вараб'ёў // *Мультимедийная журналистика : сб. науч. тр. Междунар. науч.-практ. конф.*, Минск, 1–2 марта 2018 г. / под общ. ред. В. П. Воробьева. – Минск : Изд. центр БГУ, 2018. – С. 5–8.
4. Вильтовский, М. Редакция газеты «Советская Белоруссия» переименована в «Издательский дом «Беларусь сегодня» / М. Вильтовский [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.sb.by/articles/redaktsiya-gazety-sovetskaya-belorussiya-pereimenovana-v-izdatelskiy-dom-belarus-segodnya-.html>. – Дата доступа : 10.05.2018.
5. Республика Беларусь в зеркале социологии : сборник материалов социологических исследований за 2016 год / Информационно-аналитический центр при Администрации Президента Республики Беларусь. – Минск, 2017. – С. 186.
6. Степанов, В. А. Социальные медиа в процессах трансформации журналистской деятельности в Беларуси : автореф. дис. ... канд. филол. наук / В. А. Степанов; Белорус. гос. ун-т. – Минск, 2017. – 26 с.

Марина Галкина, Анастасия Образцова

*Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова
(г. Москва, Россия)*

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РАБОТЫ РОССИЙСКОГО КОРРЕСПОНДЕНТА В ПЕЧАТНЫХ И ОНЛАЙНОВЫХ СМИ И НА РАДИО

В основу анализа легли результаты двух масштабных исследований структуры работы российских журналистов и редакторов печатных и онлайн-СМИ и корреспондентов на радио, выполненных на базе процессного подхода. Авторы проанализировали затраты времени на выполнение тех или иных рутинных процессов, оценили частоту и распространенность использования разнообразных каналов коммуникации и способов получения информации.

Кроме того, в исследованиях на основе анализа полученной информации по подготовке и сдаче материала, а также уровня распространения в среде корреспондентов и редакторов на радио удаленной, «полевой», параллельной работы на другие СМИ была определена концепция работы современных ньюсрумов.